

ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Берега Н.В.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

Кривда О.В.

доцент, кандидат економічних наук

МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРИБУТКУ

У даній роботі розглядається механізм формування інвестиційного прибутку, який виступає в якості одного з основних спонукальних мотивів ведення активної інвестиційної діяльності. У роботі наводиться характеристика інвестиційного прибутку як економічного явища, досліджується комплекс факторів і параметрів, які мають вплив на її рівень і тим самим формують певною мірою мотивацію реалізації інвестиційних проектів.

Ключові слова: інвестиційна теорія, модель інвестиційного поведінки, мотиваційний механізм інвестиційного поведінки, інвестиційний менеджмент, інвестиційний прибуток.

Вступ. Моделювання інвестиційної поведінки господарюючих суб'єктів дозволяє широко досліджувати мотиваційний механізм ведення активної інвестиційної політики, що формується у відповідності з цілями і завданнями, які ставить перед собою господарюючий суб'єкт. Проте практична реалізація подібної моделі вимагає здійснення прогностичних розрахунків великої кількості індикаторів, до числа яких відносяться рівень інвестиційного прибутку, норма процентної ставки, темпи інфляції, рівень цін на інвестиційні товари і т.д. Відповідно до положень гіпотези раціональних очікувань господарюючі суб'єкти засновують свої прогнози окремих показників, пов'язаних із здійсненням різних видів діяльності, не тільки минулих, а й на доступній їм поточній інформації, а також на своїй інтерпретації тих чи інших економічних процесів. Таким чином, будь-який господарюючий суб'єкт отримує можливість оптимізувати свій прогноз, базуючись на доступній йому інформації. За рахунок цього, господарюючий суб'єкт, формуючи і реалізуючи на практиці певну модель інвестиційної поведінки, розглядає гіпотезу раціональних очікувань як досить ефективного методологічного інструменту.

Постановка завдання. Дослідження присвячене аналізу алгоритму формування інвестиційного прибутку, його складових.

Результати дослідження. Відповідно до положень теорії інвестиційної поведінки одним з основних спонукальних мотивів інвестиційної діяльності господарюючого суб'єкта є очікуваний інвестиційний прибуток. В цілому, інвестиційній діяльності підприємства

характерний особливий механізм формування прибутку, що визначає широкий діапазон коливання її рівня на вкладений капітал. Серед великого числа елементів, що формують цей механізм і визначають рівень інвестиційного прибутку, найбільш значимими є [1, с. 412]:

- Мінімальна норма прибутку на капітал ;
- Тривалість інвестиційного процесу;
- Темп інфляції;
- Рівень інвестиційного ризику;
- Рівень ліквідності інвестицій;
- Індивідуальні особливості об'єкта інвестування.

1. Мінімальна норма прибутку на капітал утворює мінімальний рівень інвестиційного прибутку господарюючого суб'єкта. Виступаючи як спонукальний мотив інвестиційної діяльності, норма прибутку на капітал сприяє виникненню потреби у здійсненні інвестицій. Підвищення мінімальної норми прибутку на інвестований капітал викликає при інших рівних умовах розширення обсягу попиту на інвестиції.

Мінімальна норма прибутку на капітал як характерний показник інвестиційної мотивації повинна задовольняти наступним вимогам [2, с. 28]:

- Бути очищеною від інфляції ;
- Складатися в умовах високої ліквідності інвестицій;
- Мінімізувати ризик втрати капіталу інвестором в процесі здійснення інвестиційної діяльності.

Зазначені вимоги в максимальному ступені враховуються при формуванні ставки депозитного відсотка на вклади до запитання, пропоновані фінансово-кредитними установами (комерційними банками). Ця ставка формує мінімальний рівень позичкового відсотка на грошовому ринку.

2. Тривалість інвестиційного процесу дозволяє визначити рівень інвестиційного прибутку з урахуванням фактору часу. Якщо період інвестиційного процесу відрізняється тривалістю, спостерігається істотний часовий розрив між моментом здійснення інвестиційних витрат і моментом отримання інвестиційного прибутку. При цьому слід очікувати високий рівень зворотного грошового потоку, сформованого як результат використання інвестиційних ресурсів. У зв'язку з цим підвищення мінімальної норми прибутку на капітал спричиняє збільшення суми прибутку в межах рівного періоду інвестування [3, с. 20].

3. Інфляційні процеси здатні зробити істотний вплив на рівень очікуваної інвестиційного прибутку. Індикатором, що описує характер прояву інфляційних процесів, виступає темп інфляції. У ході моделювання інвестиційної поведінки господарюючих суб'єктів необхідно коригувати номінальний розмір мінімальної норми прибутку на капітал або номінальний розмір ставки відсотка, за якою здійснюється нарощення суми вкладеного капіталу, з урахуванням очікуваного (або сформованого)

темпу інфляції. Як правило, подібне коригування складається у внесенні до складу інвестиційного прибутку певної інфляційної премії, що забезпечує відшкодування інвестору втрат від інфляції [3, с. 21].

4. Найбільш істотний вплив на інвестиційну діяльність суб'єкта господарювання в цілому і на рівень очікуваної інвестиційного прибутку зокрема надає рівень інвестиційного ризику, в якості якого слід розглядати ймовірність виникнення непередбачених фінансових втрат в умовах невизначеності результатів інвестиційної діяльності. У цьому зв'язку до складу інвестиційного прибутку закладається певна премія за ризик, що дозволяє врахувати існування ймовірності виникнення деяких фінансових втрат, пов'язаних з ризиковим характером тої чи іншої інвестиційної операції [4, с. 21].

5. Досягнення бажаної ефективності інвестиційної діяльності суб'єкта господарювання багато в чому залежить від ступеня ліквідності реалізованих інвестицій, яка характеризує їх потенційну здатність у короткий час і без істотних фінансових втрат бути перетвореними в грошові активи. При формуванні інвестиційного портфеля господарюючий суб'єкт орієнтований в першу чергу на включення до нього високоліквідних інвестиційних проектів (фінансових інструментів інвестування). При цьому інвестор отримує більшу свободу маневру при реінвестуванні капіталу в більш прибуткові об'єкти (інструменти). Внесення в новоформований інвестиційний портфель середньоліквідних і слаболіквідних об'єктів (інструментів) інвестування вимагає забезпечення певних економічних стимулів, які знаходять вираження у вигляді додаткової суми інвестиційного прибутку. Чим нижче рівень ліквідності об'єкта (інструменту) інвестування, тим вище за інших рівних умов має бути розмір премії за ліквідність [5, с. 22].

6. Індивідуальні особливості об'єкта інвестування являють собою предмет конкретної оцінки його інвестиційних якостей. Включаючи дані об'єкти (інструменти) інвестування в інвестиційний портфель, суб'єкт господарювання керується в першу чергу характером переслідуваних стратегічних цілей і завдань. Критерії очікуваного рівня інвестиційного прибутку, рівня інвестиційного ризику, рівня ліквідності розглянутих об'єктів (інструментів) інвестування представляються не настільки обов'язковими і визначальними. При цьому рівень інвестиційного прибутку може відхилитися від об'єктивних його стандартів як у більшу сторону (якщо ринкова вартість об'єкта інвестування недооцінена продавцем), так і в меншу (якщо інвестор згоден на втрату певної частини прибутку заради вирішення інших стратегічних задач) [5, с. 22].

В цілому, узагальнюючи ступінь впливу наведених елементів на рівень інвестиційного прибутку, механізм формування останнього можна представити у вигляді наступної моделі:

$$P_{INV} = (P_{MIN} \pm I_{INF} + I_R + I_L + P_i) * (1 + i)^n,$$

де P_{INV} – Сума інвестиційного прибутку по конкретному об'єкту інвестування;

P_{MIN} – Сума мінімальної норми прибутку на капітал;
 I_{INF} – сума інфляційної премії;
 I_R – сума премії за ризик;
 I_L – сума премії за ліквідність;
 P_i – Відхилення суми прибутку за індивідуальним об'єкту інвестування від середньоринкових умов її формування;
 i – ставка відсотка, використовувана для нарощення суми прибутку;
 n – тривалість процесу інвестування, протягом якого очікується формування інвестиційного прибутку.

Таким чином, можна констатувати той факт, що серед усього різноманіття факторів, що впливають на мотивацію потенційного інвестора вести активну інвестиційну політику, фактор інвестиційного прибутку володіє визначаючим значенням. Оскільки параметр очікуваної інвестиційного прибутку являє собою багатфакторний інструмент, в ході оцінки перспектив потенційного інвестора і прогнозування ступеня результативності його інвестиційної діяльності необхідно враховувати досить широкий спектр вхідних параметрів, які виступають складовими елементами механізму формування інвестиційного прибутку. У цьому зв'язку планування інвестиційного прибутку поряд з оцінкою ступеня ймовірності її виникнення є досить важливим завданням в ході реалізації інвестиційної політики суб'єкта господарювання.

Список використаних джерел

1. Бланк І.А. Управління прибутком. Київ, 2002. 752 с.
2. Перцухов В.І., Панасейкіна В.С. Моделювання інвестиційного поведінки економічних систем. У 2 т. Т. 1 : монографія. Краснодар, 2007. 212 с.
3. Перцухов В.І. Інвестиційна привабливість – організацій : методологія оцінки, прогнозування і моделювання. У 3 т. Т. 1 : монографія. Краснодар, 2008. 80 с.
4. Перцухов В.І. Інвестиційна привабливість галузевих комплексів : методологія оцінки, прогнозування і моделювання: монографія. Краснодар, 2010. 112 с.
5. Перцухов В.І. Інвестиційний клімат : моделювання інвестиційної ситуації в умовах територіального поділу праці : монографія. Краснодар, 2010. 212 с.

Бережа Н.В.

студентка ФММ. НТУУ «КПІ»

Кривда Е.В.

доцент, кандидат економічних наук.

МЕХАНИЗМ ФОРМИРОВАНИЯ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИБЫЛИ

В данной работе рассматривается механизм формирования инвестиционной прибыли, выступающей в качестве одного из основных побудительных мотивов ведения активной инвестиционной деятельности. В работе приводится характеристика содержания инвестиционной прибыли как экономического явления, исследуется комплекс факторов и параметров, оказывающих воздействие на ее

уровень и тем самым формирующих в определенной степени мотивацию реализации инвестиционных проектов.

Ключевые слова: инвестиционная теория, модель инвестиционного поведения, мотивационный механизм инвестиционного поведения, инвестиционный менеджмент, инвестиционная прибыль.

Bereza N.V.

student FMM NTUU «KPI»

Kryvda E.V.

associate professor NTUU «KPI»

MECHANISM OF FORMATION OF INVESTMENT PROFIT

In the given work the mechanism of formation of the investment profit which are representing itself as one of the basic incentive motives of conducting of active investment activity is considered. In work the characteristic of the maintenance of investment profit as economic event is resulted, the complex of factors and the parametres affecting its level and by that forming in certain degree motivation of realisation of investment projects is investigated.

Keywords: investment theory, model of investment behaviour, motivational mechanism of investment behaviour, investment management, investment profit.

Бойко Е.Н.

*к.э.н., с.н.с., вед.н.с. ГУ «Институт экономики и прогнозирования
НАН Украины»*

ОСОБЕННОСТИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ СТАРОПРОМЫШЛЕННЫХ РЕГИОНОВ

В статье исследованы вопросы развития старопромышленных регионов на основе инноваций.

Ключевые слова: инновация, конкурентоспособность, старопромышленный, регион.

Вступление. Одним из основных вопросов развития старопромышленных регионов является региональное и муниципальное управление. Однако многие вопросы, на наш взгляд, остаются дискуссионными. Например, отсутствует понимание сущности старопромышленного региона, как объекта управления, неоднозначной остается система критериев выделения и свойств старопромышленного региона, рассогласованы цели управления развитием регионов и т.д. Теме, рассмотренной в статье посвящены работы таких авторов: В. Амитана,